

LIFE VARNA PAŠA

*Podpora podeželskim skupnostim v Sloveniji pri preprečevanju
konfliktov z medvedom in volkom preko medsektorskega
sodelovanja, sistemskih ureditev in izobraževanja*

Tomaž Berce

Zavod za gozdove
Slovenije

Konferenca Upravljanje s kulturno krajino alpskega sveta – Bled, 15. april 2025

VARNA PAŠA

Partnerji:

1. **Zavod za gozdove Slovenije**
2. **MKGP**
3. **KGZS**
4. **KGZ Nova Gorica**
5. **Univerza v Ljubljani**
 - Biotehniška fakulteta
 - Biologija - Gozdarstvo
 - Zootehnika - Agronomija
 - Fakulteta za elektrotehniko
6. **Čebelarska zveza Slovenije**
7. **Občina Pivka**

Trajanje: **6 let** (2024-2029)

GLAVNI CILJI

1. **Okrepitev medsektorskega sodelovanja** na področju preprečevanja konfliktov z velikimi zvermi
2. Skupaj z rejci **oblikovati sprejemljive ukrepe** za zaščito premoženja in te **ukrepe podpreti v okviru kmetijskih subvencij (KOPOP 2027-)**
 - učinkovitost, izvedljivost, racionalnost – privlačnost za kmete
3. **Izboljšava izobraževalnega sistema** s področja poznavanja problematike konfliktov z velikimi zvermi in **zmanjšati polariziranost mnenj**, ki vplivajo na družbeni dogovor o sobivanju z velikimi zvermi
 - informiranje, izobraževanje, izkušnje

KMETIJSKE SUBVENCije - UKREPI KOPOP

-
- Dolgoletna odsotnost velikih zveri
 - Brez potrebe po varovanju živali
 - Sistem proste paše (*maj - september*)
 - Oddaljeni pašniki
 - Težko dostopni
 - Kamniti
 - Strmi
 - Izvedba varovanja nemogoča brez stalne prisotnosti pastirja

Varovanje pašnih živali s pomočjo pastirja v Alpah

- Dve pašni skupnosti - **vzpostavitev paše s pastirjem**
- Protokol paše in izobraževalne delavnice za pastirje in pašne skupnosti
- Študija - ocena dejavnikov, ki vplivajo na uvedbo paše s pastirjem v slovenskih Alpah
 - pregled vseh registriranih planin (popis značilnosti)
 - Izvedljivost, racionalnost ukrepov
- **Razvoj ukrepa KOPOP** za pašo s pastirjem.
 - Obstoječi ukrep ni prilagojen za alpski svet

Varovanje živali z elektriko

REZULTATI s terena – VISOKE ELEKTROMREŽE

Primerjava števila škodnih dogodkov pred/po izvedbi ukrepa:

- 161 vključenih rejcev (večina drobnica)
- **89 %** rejcev po uvedbi ukrepa ni utrpelo škod
 - Tisti, ki doživijo napad kljub uporabi, se to povečini zgodi 1x.
- Neposredna pomoč rejcem drobnice:
 - 50 kompletov
- Visoke elektromreže – višina 145 cm
- Testiranje drugih rešitev in posodobitev obstoječih praks
- **Izboljšanje obstoječega ukrepa KOPOP** za uporabo visokih elektromrež

Varovanje s pastirskimi psi

- Sodelovanje z vzreditelji psov
- **Sofinanciranje psov** - 20 mladičev in 3 odraslih
- Uskladitev z obstoječim ukrepom podpore uporabe psov (stroški, dodatno delo) - **KOPOP**

Varovanje goveda in drugih večjih pašnih živali

- Sodelovanje z rejci goveda
 - testiranje različnih pristopov (vsaj 6 kmetij)
- Razvoj novega KOPOP ukrepa za varovanje goveda in drugih večjih živali
 - Varovanje ranljivih stadijev živali
 - Prilagojen čas telitev

4 ukrepi: razviti, dogovorjeni in vključeni v novo shemo kmetijske politike

**Testiranje in
preverjanje na
terenu**

**Medsektorska
uskladitev in
potrditev s strani
deležnikov**

**Vključitev v novo
SKP**

ZAKLJUČKI

- Preprečevanje škod je eno od orodij za zmanjšanje konfliktov
 - Pomembno zmanjšanje škode, 100% zaščite pa žal ni
- Kombinacija ukrepov zagotavlja najboljše rezultat
- Pomembno je sodelovanje med deležniki

[LIFE Varna paša](#)[Ostali projekti](#)[Novice](#)[Zavarovane vrste](#)[Človek in velike zveri](#)[Varovanje premoženja](#)[Škodni primeri](#)

VSE O NAČINIH VAROVANJA PREMOŽENJA PRED
ZAVAROVANIMI VRSTAMI

Pozdravljeni na portalu VARNA PAŠA

ŽELIM POMAGATI PRI VARNI PAŠI

RABIM POMOČ ZA VARNO PAŠO

Strokovna ekskurzija v italijansko pokrajino Trento: Ogled ukrepov za
zaščito pašnih živali pred napadi velikih zveri

Projektni partnerji in ključni deležniki projekta LIFE Varna paša smo
konec avgusta 2024, v sklopu 4-dnevne strokovne ekskurzije, obiskali
italijansko pokrajino Trento.

[VEČ O TEM](#)

